

Regeringsrätten

Rättsfall

Fråga om besvärsskrivelse avskilts på posten för kammarrättens räkning på sista dagen för anförande av besvär

Besvär av TI angående Ö:s inkomsttaxering.

I 44 § andra stycket förvaltningsprocesslagen stadgas: Kan det antagas att (besvär-)handlingen eller avi om denna *viss dag* avlämnats i rättens kansli eller avskilts för rätten på postanstalt, anses den ha kommit in den dagen, om den kommit behörig tjänsteman tillhanda närmast följande arbetsdag.

Sedan vederbörande TI anförde besvär över ett av LSR i Norrbottens län den 13 febr 1978 meddelat beslut rörande Ö:s inkomsttaxering, beslöt KR i Sundsvall, att inte pröva besvären, som inkommit den 14 april 1978, då besvären inkommit en dag för sent.

I besvär hos RR yrkade TI att målet skulle återförvisas till KR för prövning i sak och anförde bl a: Min besvärsskrivelse har sänts till KR i en rekommenderad försändelse under postadress, 'Fack, 951 01 Sundsvall'. denna försändelse har bevisligen inlämnats till postkontoret Luleå 1 onsdagen den 12 april 1978 kl 18.00 med inlämningsnummer 81103. Försändelsen har med flyg avsänts till Stockholm kl 20.40. Värdepostexpeditionen i Sundsvall har uppgett att försändelsen omsorterats i Stockholm och anlant med flyg till Sundsvall kl 09.30 torsdagen den 13 april 1978. Postkontoret i Sundsvall ankomststämplars inte inkommande rekommenderad post. Dock har försändelsen med till visshet gränsande sannolikhet insorterats i KR:s fack före kl 11.00 samma dag. — KR hämtar värdepost omkring kl 08.00 varje dag. Den post som varje dag öppnas hos KR ankomststämplars med den dagens datum. — Mina besvär har hos KR ankomststämplars den 14 april 1978. Vid sådant förhållande anser jag att KR varit skyldig jämlikt 44 § andra stycket förvaltningsprocesslagen att uppta besvären till prövning enär ifrågavarande besvärsskrivelse avskilts för KR på postanstalten den 13 april 1978 och kommit behörig tjänsteman (diariet) tillhanda närmast följande arbetsdag.

I ett yttrande anförde KR:

Postadress med beteckningen Fack innebär att adressaten hämtar sin post vid disken på aktuell postanstalt. KR har fackadress vid postkontoret Sunds-

vall 1. — Enligt uppgifter från ovannämnda postkontor är post normalt uppsorterad i fack kl 12.00, varefter någon uppsortering i fack ej sker förrän på följande dag. Sortering av rekommenderad post i fack sker endast på morgonen och är klar kl 08.00. KR:s post hämtas måndag—fredag två gånger per dag, nämligen omkring kl 08.00 och 12.00. Varje arbetsdag hämtas således all post, som normalt avskilts för KR den dagen. KR:s posthämtning ombesörjs regelmässigt av någon av domstolens vaktmästare, till vilken postfunktionär överlämnar posten. Om så erfordras kvitterar vaktmästaren samtidigt mottagandet. — I förevarande fall framgår av en vid postkontoret upprättad förteckning över ankommen värdepast, att mottagandet av bla ifrågakvarande rekommenderade försändelse kvitterats för KR:s räkning den 14 april 1978 och att försändelsen — enligt postkontorets noteringar ankommit samma dag. — Enligt det anförda har besvaren sålunda kommit in till KR efter besvärstidens utgång.

RR yttrade: TI:s besvär över LSR:s beslut skulle ha anförts senast den 13 april 1978. Besvärsskrivelsen kom emellertid in till KR först den 14 april 1978. Genom särskild markering angavs att kuvertet med besvärsskrivelsen varit med vid KR:s morgonhämtning av post. Av utredningen framgår att det inte kan antagas att besvärsskrivelsen blivit avskild för KR på postkontoret redan den 13 april 1978. Bestämmelsen i 44 § andra stycket förvaltningsprocesslagen föranleder alltså inte att besvaren skall anses ha kommit in inom besvärstiden.

Vid angivna förhållanden finner RR KR:s beslut att ej upptaga TI:s besvär till prövning lagligen grundat och lämnar därför TI:s anförda besvär utan bifall. (RR föredr. 8.11; beslut 24.11.1978.)

Anm: Se prop 1971:30 s 370 f, 599, prop 1973:30 s 80 f, 116, 117, 121, Wennergren, Förvaltningsprocesslagen (andra upplagan) s 325—327, Förvaltningsrättslig Tidskrift 1976 s 39.

Fråga om avdrag för kostnader för återförsäljarkonferens i USA

Besvär av TI angående Braun Electric Svenska AB:s inkomsttaxering 1974. — Braun Electric Svenska Aktiebolag är ett försäljningsbolag i Sverige för Braun rakapparater m m. Braunkoncernen har sin tillverkning i Västtyskland medan dess huvudkontor ligger i New York. — Bolaget hade i sina räkenskaper för beskattningsåret kostnadsfört ett belopp om 451 434 kr utgörande utgifter för en "jubileums- och återförsäljarkonferens" i New York under tre dagar. Av beloppet återförde bolaget totalt 113 000 kr till beskattning och yrkade i deklaration avdrag med 338 434 kr såsom representationskostnader. TN återförde hela beloppet på 451 434 kr till beskattning.

Hos LSR yrkade bolaget att få avdrag enligt deklarationen. — LSR yttrade: Såsom TI anført finner LSR att fråga inte kan vara om en för bolaget behövlig försäljningskonferens, då deltagarna i resan till USA endast under del av en

dag hade att delta i ett informationsmöte. På grund härav finner LSR inte motiverat att göra ändring i TN:s beslut, varför besvären lämnas utan bifall.

Bolaget klagade hos KR och anförde i huvudsak följande. Bolaget marknadsför rakapparater, hushållsapparater, fotoartiklar, m m. För att möta en nedåtgående trend i försäljningen och i synnerhet minskade marknadsandelar för vissa produkter beslöts att en satsning på återförsäljarna skulle ske. Tillfälliga rabatter, annonsbidrag eller liknande åtgärder ansågs ha en engångseffekt. En information till den försäljningspersonal som har den direkta kontakten med konsumenterna bedömdes däremot kunna ge bättre resultat. Erfarenheten av tidigare träffar med mindre grupper av butikspersonal med koncentrerad information hade varit mycket god. Samtidigt som produktinformation lämnades borde impulser ges till ett aktivt marknadsförande. Eftersom kostnaden för en charterresa till USA, där moderbolaget finns, visade sig rimlig i jämförelse med kostnaden för en resa till moderbolagets produktionsanläggningar i Tyskland, beslöts att återförsäljarträffen skulle förläggas till New York. Resan företogs i tre grupper med tillhoppa 456 deltagare. I New York hölls en stor informationsträff med samtliga deltagare i varje grupp. Dessutom besöktes olika branschaffärer i New York under ledning av bolagets svenska distriktsrepresentanter och amerikanska medhjälpare. Eftersom så många olika typer av affärsintressen ingick i grupperna, kunde dessa studiebesök inte schemaläggas. För att deltagarna skulle få tid även för sight-seeing anslogs tre dagar till vistelsen i New York, Bolaget betalade för flyg tur och retur Stockholm—New York och för en sight-seeingtur och dessutom för en jubileumsmiddag. Övriga kostnader fick deltagarna betala själva.

KR i Gbg yttrade: Bolaget har i samband med sitt 20-årsjubileum anordnat en återförsäljarkonferens i New York. Resan företogs i tre grupper med tillsammans 456 deltagare. Syftet med konferensen var att ge återförsäljarna impulser till aktivare marknadsföring av bolagets produkter. Vid konferensen förekom information och besök i olika butiker i New York. Bolagets kostnader för resan uppgick till 451 434 kr, varav 338 434 kr dragits av. Av det återstående beloppet utgör 91 336 kr den merkostnad som bolaget beräknat för att konferensen förlades till USA i stället för Tyskland och 7 115 kr kostnader för sight-seeing. — Med hänsyn till syftet med konferensen och det sätt som den organiserades på får den avdragna kostnaden anses ha ett sådant samband med bolagets verksamhet att avdragsrätt föreligger.

Hos RR yrkade TI att taxeringen skulle bestämmas i enlighet med LSR:s beslut och anförde till stöd för sin talan följande. Vägledande praxis saknas ifråga om behandlingen av kostnader för konferensresor utomlands med massdeltagande av återförsäljare. Tidigare rättsfall avser i regel enstaka personers deltagande i konferensresor, som anordnats av branschorganisationer och liknande. — I rättsfallen RÅ 1972 Fi 1098 och 1099 medgavs ett företag avdrag för resor med tilltänkta kunder till leverantörfabriker i Skottland och England respektive i USA. Här ansågs emellertid fråga vara om rena försäljningsresor, som måste ha underlättat företagens verksamhet. — Det finns en stigande tendens att förlägga konferenser utomlands, därvid arrangemangen regelmässigt är sådana att deltagarna förutsätts kunna disponera en inte oväsentlig del av tiden efter eget gottfinnande. Sålunda disponibel tid kan, som i föreliggande fall, vara så generöst tilltagen att man med fog kan ifrågasätta om fråga verkligen är om överläggning och inte en förtäckt nöjesresa. Det synes därför vara av största vikt för rättstillämpningen att frågan om vad som kan godtas som avdragsgill kostnad vid konferens utomlands blir prövad. — I den inbjudan, som utgått till deltagarna i konferensen, dvs de största av bolagets återförsäljare, anges att syftet med konferensen är att ge deltagarna en grundlig kännedom om Brauns produktsortiment, marknadsföringsåtgärder samt kommande produktlanseringar. Av de drygt tre dygn vistelsen i New York

varat har emellertid enligt konferensprogrammet högst fyra timmar kunnat ägnas åt dessa angelägenheter. Bortsett från den förmiddag, som anslagits för en stadsrundtur med buss, och den galamiddag, som efter informationsmötet arrangerats med anledning av bolagets 20-årsjubileum, har deltagarna kunnat disponera tiden efter behag. När och i vilken utsträckning deltagarna kan ha besökt diverse i insänd förteckning uppräknade försäljningsställen för bolagets produkter kan inte utläsas av handlingarna. — Man kan svårigen tänka sig att den ringa tid, som ägnats åt bolagets angelägenheter, kan ha gett deltagande återförsäljare "grundlig" produktinformation och impulser till aktivare marknadsföring av bolagets produkter av sådant värde för verksamheten att kostnaden för resan kan betraktas som en i taxeringshänseende avdragsgill driftskostnad i bolagets rörelse. — Av inbjudan och omständigheterna i övrigt bibringas man närmast uppfattningen att resan anordnats för att fira Brauns 20-årsjubileum. Detta jubileum synes också vara anledningen till att bolaget ställt till med en "jubileumsåterförsäljarkonferens". För att ge extra touche åt evenemanget har bolaget framhållit att konferensen skall avhållas: "Inte i Göteborg eller Stockholm. Inte ens i Köpenhamn. Utan i New York, USA". För egen del ifrågasätter jag därför om inte kostnaderna för den aktuella resan är att hänföra till representation i samband med jubileum. Att bolaget sedan begagnat tillfället att lämna deltagarna viss information om bolagets produkter m m bör inte föranleda annan bedömning. I vad mån avdrag för kostnaden kan ifrågakomma skulle i följd härav böra bestämmas med ledning av de anvisningar, som riksskatteverket meddelat den 18 november 1971 (RSV 3210) beträffande representation i samband med jubileum. — Enligt ovannämnda anvisningar bör avdrag i regel inte medges för kostnad för tidigare jubileumsfest än 25-årsjubileum. Vidare torde för avdragsgillhet krävas att kostnaderna håller sig inom en rimlig ram. Inte något av dessa villkor kan anses uppfyllda i föreliggande fall, eftersom fråga är om 20-årsjubileum samt av bolaget yrkat kostnadsavdrag belöper sig till $(338\,434 : 456 =) 742$ kr per deltagare, ett belopp, som avsevärt överstiger de prisramar, riksskatteverket anvisat. Kostnaden kan därför ej heller ur jubileumssynpunkt anses avdragsgill.

Bolaget bestred ändring och inkom med ytterligare argumentering för sin ståndpunkt.

RR yttrade:

Beträffande syftet med konferensresorna har bolaget i målet sammanfattningsvis anfört i huvudsak följande. På grund av en nedåtgående trend i försäljningen och i synnerhet minskade marknadsandelar på vissa produkter ansåg företagsledningen att åtgärder måste vidtagas för att vända utvecklingen. Insatsen borde göras hos återförsäljarna, som hade direkt kontakt med konsumenterna och kunde påverka dessa. Företagsledningen fann att den lämpligaste formen för information och stimulans var ett besök hos moderbolaget i Tyskland eller dess amerikanska koncernbolag. Ett sådant arrangemang borde, förutom att det skulle öka kännedomen om bolagets produkter och ge nya impulser beträffande marknadsföringen, stärka lojaliteten mot och samhörighetskänslan med huvudmannen. I inbjudan till konferensdeltagande, vilken inbjudan avsåg endast vederbörande försäljare själv, angavs syftet med konferensen vara att ge deltagarna en grundlig kännedom om Brauns produktsortiment, marknadsföringsåtgärder samt kommande produktlanseringar. Bolaget — som i deklARATIONEN till beskattning återfört ett belopp motsvarande beräknade merkostnader för att förlägga konferensen till USA i stället för till Sverige eller Tyskland — har rörande valet av konferensort vidare framhållit att konferensen möjliggjorde en uppföljning av vissa andra åtgärder, som fortlöpande vidtagits under senare år under ledning av den amerikanske verkställande direktören, som under tre år verkat i Sverige för att göra det svenska bolagets marknadsföring effektivare.

Av handlingarna framgår att i konferensprogrammet för de drygt tre dygn, som deltagarna vistades i New York, hade såsom särskilda programpunkter upptagits en stadsrundtur med buss en halv dag, informationsmöte en halv

dag och i anslutning till detta möte ”galamiddag”. Övrig tid i New York stod enligt programmet till deltagarnas egen disposition.

Bolaget har i målet närmare preciserat konferensuppläggningsen enligt följande. Av tiden i New York beräknades ankomstdygnet behövas för att deltagarna skulle kunna vänja sig vid tidsomställningen. En halv dag och en kväll skulle ägnas åt gemensam sammankomst. Minst två halvdagar avsågs för studier i mindre grupper — under ledning av företagets svenska distriktspersonal med stöd av amerikanska medhjälpare — i första hand för besök på olika försäljningsställen. På grund av konferensdeltagarnas olika önskemål kunde ett gemensamt tidsprogram för studiebesöken för alla ej fastställas, utan varje avdelnings säljpersonal fick i uppgift att ta hand om grupperna och med ledning av amerikanska uppslag besöka de butiker, som ansågs kunna intressera respektive grupp. För deltagarnas egen disposition återstod en halv dag och två kvällar.

RR finner att de av bolaget sålunda lämnade uppgifterna om syftet med konferensen och om konferensprogrammets uppläggning och genomförande bör godtagas.

Vad angår av bolaget gentemot konferensdeltagarna utövad representation kan av handlingarna utläsas att bolaget till beskattning återfört kostnaderna för stadsrundturen och för drinkar samt av kostnaderna för ”galamiddagarna” ett så stort belopp, att återstoden motsvarar 90 kr per person, eller det belopp som enligt av RSV utfärdade anvisningar under beskattningsåret högst borde medgivas i avdrag för representationsmiddag.

RR finner, mot bakgrunden av vad sålunda anförts, att de konferenskostnader för vilka bolaget yrkat avdrag, såsom ock KR funnit, får anses i sin helhet ha haft sådant omedelbart samband med bolagets verksamhet att avdragsrätt föreligger.

RR lämnar besvären utan bifall. (RR föredr. 5.12; dom 20.12.1978.)

Anm: Se RÅ 1972 mot 1098 och 1099. Se även prop. 1963:96 s 48—54, samt Skattenytt 1965 s 65—70 (Fredholm) och 1976 s 469—476 (Malmberg).